

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie: „Polityka wspólnotowa w zakresie imigracji i współpracy z krajami pochodzenia ukierunkowana na wspieranie rozwoju”

(2008/C 44/21)

Dnia 16 lutego 2007 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny postanowił, zgodnie z art. 29 ust. 2 regulaminu wewnętrznego, sporządzić opinię z inicjatywy w „Polityka wspólnotowa w zakresie imigracji i współpracy z krajami pochodzenia ukierunkowana na wspieranie rozwoju”.

Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 2 października 2007 r. Sprawozdawcą był Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS.

Na 439. sesji plenarnej w dniach 24-25 października 2007 r. (posiedzenie z 25 października 2007 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny 94 głosami za — 6 osób wstrzymało się od głosu — przyjął następującą opinię:

1. Wstęp

1.1 Od roku 2006 coraz większego znaczenia nabiera nowe podejście do imigracji i polityki imigracyjnej, szczególnie w związku z Dialogiem Wysokiego Szczebla Narodów Zjednoczonych w sprawie Migracji Międzynarodowej i Rozwoju⁽¹⁾. Analiza związku między migracjami a rozwojem doprowadziła do nowego spojrzenia na migracje i do uwzględnienia interesów krajów pochodzenia. Pozwoliło to na przewyżczenie wizji dominującej w Europie, która powodowała, że polityka imigracyjna kształtowana była wyłącznie w zależności od potrzeb i interesów społeczeństw przyjmujących imigrantów.

1.2 Przed zorganizowanym przez ONZ Dialogiem Wysokiego Szczebla przedstawiony został raport końcowy Światowej Komisji ds. Migracji Międzynarodowych (GCIM), opublikowany w październiku 2005 r., w którym ustanowiono podstawy wielowymiarowego podejścia do migracji międzynarodowych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju krajów pochodzenia. Po opublikowaniu tego dokumentu przeprowadzono liczne prace i spotkania w ramach ONZ i innych organizacji międzynarodowych.

1.3 Unia Europejska brała udział w tej debacie i podjęła działania na rzecz powiązania polityki imigracyjnej ze współpracą na rzecz rozwoju. Już w 2002 r. Komisja Europejska wydała komunikat w sprawie uwzględnienia polityki imigracyjnej w stosunkach z państwami trzecimi⁽²⁾, w którym potraktowano szerzej kwestię migracji, tak by nie ograniczała się ona jedynie do zwalczania nieuregulowanej imigracji, lecz uwzględniała także korzyści płynące z migracji oraz cele walki z ubóstwem. W komunikacie tym podkreślono znaczenie przekazów pieniężnych, drenażu mózgów związanego z rekrutacją pracowników przez kraje bogate (w tym kraje UE), powrotu imigrantów i innych aspektów, mając na uwadze cele rozwoju państw pochodzenia.

1.4 Także w rozporządzeniu z 2004 r. ustanawiającym wsparcie finansowe dla państw trzecich w dziedzinie migracji i azylu (AENEAS)⁽³⁾ stworzono możliwość finansowania działań

w zakresie zarządzania migracją, z uwzględnieniem interesów państw pochodzenia (celem rozporządzenia jest przede wszystkim finansowanie działań z dziedziny walki z imigracją nieuregulowaną).

1.5 Dokumentem, w którym jak dotąd najszerzej omówiono te zagadnienia, był komunikat w sprawie związku pomiędzy migracją a rozwojem, przedstawiony przez Komisję pod koniec 2005 r.⁽⁴⁾ Nawiązuje on do komunikatu z 2002 r., lecz w większym stopniu skupia się na związkach między migracją a rozwojem (pomijając inne aspekty, takie jak zwalczanie imigracji nieuregulowanej). Poruszono w nim nowe aspekty związane z przekazami pieniężnymi, wzmocnieniem roli organizacji emigracyjnych w kontekście rozwoju, przepływu wiedzy (oraz ograniczeniem negatywnych skutków drenażu mózgów) itp.

1.6 Dokument Komisji opracowany specjalnie dla celów uczestnictwa w Dialogu Wysokiego Szczebla ONZ w sprawie Migracji Międzynarodowej i Rozwoju⁽⁵⁾ stanowi uzupełnienie wspomnianego komunikatu.

1.7 W kolejnym komunikacie⁽⁶⁾ Komisji rozwinięto tę perspektywę, proponując strategię w zakresie migracji wahałowej i partnerstw na rzecz mobilności między Unią Europejską a krajami trzecimi. Poglądy EKES-u na ten temat wyrażono w rozdziale 11 niniejszej opinii.

1.8 Parlament Europejski również sporządził własną opinię⁽⁷⁾, które obejmuje tematy poruszone w komunikatach Komisji, lecz zawiera bardziej zdecydowane propozycje. Krytykuje politykę „migracji wybiórczej” ze względu na drenaż mózgów. Proponuje konkretne środki mające na celu powrót najbardziej wykwalifikowanych pracowników, takie jak tworzenie programów wyrównujących różnice płac dla osób, które chcą wrócić do swojego kraju, czy środki zapewniające im transfer praw emerytalnych oraz praw w zakresie zabezpieczenia społecznego. Porusza także kwestię przepływu wiedzy, zaleca politykę współrozwoju, proponuje środki związane z przekazami pieniężnymi itp.

⁽¹⁾ 14-15 września 2006 r.

⁽²⁾ COM(2002) 703 końcowy z grudnia 2002 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie (WE) 491/2004 z 10 marca 2004 r.

⁽⁴⁾ COM(2005) 390 końcowy z 1 listopada 2005 r.

⁽⁵⁾ COM(2006) 409 wersja ostateczna z 14 lipca 2006 r.

⁽⁶⁾ COM(2007) 248 wersja ostateczna z 16 maja 2007 r.

⁽⁷⁾ 2005/2244(INI).

1.9 Za pomocą niniejszej opinii oraz opinii z inicjatywy własnej w sprawie: „Migracja a rozwój: szanse i wyzwania”⁽⁸⁾ EKES wnosi nowy wkład w politykę migracyjną UE poprzez włączenie nowego podejścia — współpracy z krajami pochodzenia ukierunkowanej na ich rozwój.

2. Globalny wymiar bezrobocia, ubóstwa i nierówności⁽⁹⁾

2.1 Ostatnie dziesięciolecie przyniosły bezprecedensowy wzrost bogactwa materialnego i dobrobytu na świecie, przynajmniej pod względem wzrostu PKB. Dystrybucja tego dobrobytu jest jednak bardzo nierówna, przez co wiele krajów i setki milionów osób nie korzysta ze zwiększającego się bogactwa.

2.2 Wzrost PKB nie odzwierciedla precyzyjnie stopnia rzeczywistego rozwoju danego społeczeństwa. Wskaźnik Rozwoju Społecznego UNDP⁽¹⁰⁾ proponuje szerszą definicję rozwoju, obejmującą nie tylko PKB, lecz także m.in. średnią długość życia i poziom wykształcenia. Nie obejmuje on jednak innych ważnych wskaźników, takich jak poszanowanie praw człowieka, demokracji, prawa dostępu do godnej pracy czy równości.

2.3 Nadrzędną kwestią jest brak zatrudnienia lub innego rodzaju dostępu do środków utrzymania. Bezrobocie jest zazwyczaj kluczowym czynnikiem „popychającym” i motywującym ludzi do przeniesienia się tam, gdzie mogą znaleźć lepsze możliwości. Liczba ludności na świecie, która wynosiła 6,7 mld w 2006 r., rosła o 75 mln rocznie, przede wszystkim w krajach rozwijających się. W raporcie MOP „Światowe tendencje w dziedzinie zatrudnienia 2007” oszacowano światową siłę roboczą w 2006 r. na ok. 2,9 mld osób⁽¹¹⁾. W tym samym roku bezrobotnych było szacunkowo 195,2 mln, czyli 6,3 % całkowitej światowej siły roboczej. Liczba „pracujących osób ubogich” lub osób żyjących za równowartość 2 lub mniej dolarów dziennie nadal rosła, osiągając 1,37 mld w 2007 r.⁽¹²⁾

2.4 Trudna sytuacja rolników w krajach rozwijających się jest — obecnie i w przyszłości — ważnym czynnikiem gospodarczym migracji międzynarodowej. W 2000 r. około 43 % pracowników na świecie było zatrudnionych w rolnictwie, a w krajach biedniejszych są oni zazwyczaj mniej zamożni niż mieszkańcy miast. Jest to częściowo wynikiem m.in. polityki publicznej, często uwzględniającej pakiety dostosowań strukturalnych, które popchnęły poszczególne kraje do „modernizacji”

⁽⁸⁾ Opinia EKES-u z inicjatywy własnej przyjęta na sesji plenarnej z 12-13 grudnia 2007 r. w sprawie: „Migracja a rozwój: szanse i wyzwania”, sprawozdawca: Sukhdev SHARMA.

⁽⁹⁾ Dane pochodzą z „Raportu o Rozwoju Społecznym” Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) z 2006 r. oraz z raportu Światowej Komisji ds. Społecznego Wymiaru Globalizacji „Sprawiedliwa globalizacja — tworzenie możliwości dla wszystkich” (pod auspicjami MOP) z 2004 r.

⁽¹⁰⁾ Najnowszy „Raport o Rozwoju Społecznym” opublikowany w 2006 r. (dotyczy danych z 2004 r.).

⁽¹¹⁾ Światowe tendencje w dziedzinie zatrudnienia 2007, MOP (Genewa).

⁽¹²⁾ Informacje z „Kluczowych wskaźników rynku pracy” (ang. KILM), MOP.

produkcji rolnej tak, aby stała się ona bardziej zorientowana na eksport; doprowadziło to do osłabienia pozycji drobnych rolników, którzy w wyniku coraz większej liberalizacji handlu zostali zmuszeni do porzucenia działalności rolniczej lub byli nagminnie zatrudniani poniżej swoich kwalifikacji bądź też musieli emigrować ze wsi. W istocie, między 1980 a 1999 r. udział ludności miejskiej wzrósł z 32 do 41 % w państwach o niskim i średnim dochodzie⁽¹³⁾.

2.5 Należy podkreślić, że nie istnieje automatyczna korelacja pomiędzy dochodem a rozwojem społecznym. Państwa o niższym dochodzie mogą mieć wyższy wskaźnik rozwoju społecznego⁽¹⁴⁾ ze względu na odpowiednią politykę publiczną lub brak konfliktów.

2.6 W dzisiejszym zglobalizowanym świecie najbardziej skrajne wskaźniki rozwoju społecznego mają Norwegia i Niger. Obywatele Norwegii są 40 razy bogatsi niż Nigerczycy, żyją dwa razy dłużej i mają pięć razy wyższy wskaźnik skolaryzacji.

2.7 Analiza tendencji w rozwoju społecznym od lat 70. wskazuje, że większość państw dokonała poprawy swojego wskaźnika rozwoju społecznego, z wyjątkiem Afryki Subsaharyjskiej — w regionie tym znajduje się 28 z 31 krajów o najniższym poziomie rozwoju społecznego.

2.8 Należy także zwrócić uwagę na następujące dane:

— W ostatnich trzech dziesięcioleciach średnia przewidywana długość życia w momencie narodzin wzrosła o 7 lat w krajach rozwiniętych i o 9 lat w krajach rozwijających się. Jedynym wyjątkiem jest Afryka Subsaharyjska, gdzie średnia długość życia jest niższa niż 30 lat temu. Średnia długość życia zmniejszyła się o 20 lat w Botswanie i o 13 lat w Zambii.

— Wskaźnik śmiertelności niemowląt maleje szybciej w krajach rozwiniętych niż w krajach rozwijających się.

— W kontekście gospodarki światowej opartej na wiedzy średnia długość nauki w przypadku dziecka z kraju o wysokim dochodzie przekracza 15 lat. W Burkina Faso jest ona krótsza niż 4 lata. W krajach o niższym stopniu rozwoju 20 % dzieci nie kończy nauki na poziomie podstawowym. W Czadzie, Malawi i Ruandzie liczba ta przekracza 40 %.

— W Ameryce Łacińskiej nadal istnieją poważne problemy związane z ubóstwem i nierówną dystrybucją bogactwa, pomimo ostatnich pozytywnych tendencji.

⁽¹³⁾ Tamże.

⁽¹⁴⁾ Najnowszy „Raport o Rozwoju Społecznym”.

2.9 Poziom ubóstwa na świecie obniżył się⁽¹⁵⁾. Jednak spadek ten należy w dużym stopniu przypisać rozwojowi Chin i Indii w ostatnich latach. Najbiedniejsze 20 % ludności dysponuje jedynie 1,5 % dochodu światowego i przychodami dziennymi niższymi niż 1 USD. 40 % ludności na świecie dysponuje jedynie 5 % dochodu światowego i żyje za mniej niż 2 dolary dziennie. Z drugiej strony 90 % mieszkańców krajów OECD należy do 20 % ludności świata o najwyższych dochodach. Na drugim krańcu skali znajduje się 50 % mieszkańców Afryki Subsaharyjskiej należących do 20 % ludności o najniższych dochodach. Dochody (nie wliczając aktywów) 500 najbogatszych osób świata przekraczają całkowity dochód 416 milionów osób najbiedniejszych.

2.10 Ubóstwo, bezrobocie i nierówności to charakterystyczne cechy wspólne krajów, z których pochodzą emigranci. Brak dostępu do godnej pracy, kryzys ekonomiczny, brak perspektyw rozwoju, katastrofy naturalne i choroby, wojny, korupcja i nieudolność niektórych rządów, brak wolności i instytucji demokratycznych itp. skłaniają wiele osób do opuszczenia kraju w poszukiwaniu lepszych perspektyw. Światowa Komisja ds. Migracji Międzynarodowych zauważa w raporcie przygotowanym w 2005 r. dla ONZ, że sporo ruchów migracyjnych na wielką skalę, niepożądanych i trudnych do zarządzania, wynika z braku rozwoju zrównoważonego oraz problemów strukturalnych w wielu krajach.

2.11 Ponadto, organizacje przestępcze zajmujące się przemytem ludzi i handlem ludźmi wykorzystują tę sytuację, aby wzbogacić się na nieuregulowanej imigracji. Jest zatem ważne, by podjąć odpowiednie wspólne działania przeciwko takim bezwzględny organizacjom przestępczym, które wykorzystują trudną sytuację niewinnych ludzi. Równie ważna jest także odpowiednia koordynacja pomiędzy krajami tranzytu i krajami docelowymi skutecznych kontroli na granicach, w tym granicach morskich.

2.12 Promowanie pokoju i demokracji, wzrostu gospodarczego i rozwoju społecznego oraz zwalczanie ubóstwa i nierówności mogą przyczynić się w znacznym stopniu do ograniczenia niepożądanej emigracji.

2.13 Jednak to nie najbiedniejsi emigrują, gdyż emigracja nie jest w zasięgu osób najuboższych. Emigrują ci, którzy mają pewien poziom dochodów (osobistych lub rodzinnych), lepsze wykształcenie, więcej energii i sił — bardzo często osoby młode. Emigracja, przynajmniej na etapie początkowym, przyczynia się do utraty kapitału ludzkiego w krajach pochodzenia.

2.14 Często, choć nie zawsze, ubóstwo i brak perspektyw są powodem, dla którego wiele osób decyduje się emigrować do Europy. UE musi aktywnie współpracować na rzecz zwalczania ubóstwa w krajach pochodzenia i stosować podejście całościowe w polityce imigracyjnej.

2.15 EKES proponuje, by Unia Europejska i państwa członkowskie dały nowy impuls polityczny milenijnym celom rozwoju, które zostały uzgodnione w ONZ siedem lat temu

⁽¹⁵⁾ „Raport o Rozwoju Społecznym” Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) z 2006 r.

i które powinny zostać zrealizowane do 2015 r. Uzupełnieniem tych celów powinny być działania na rzecz godnej pracy, wspierane przez MOP.

2.16 Postępy czynione są powoli, a wspólnota międzynarodowa nie wspiera wysiłków w kierunku podejmowania niezbędnych zobowiązań politycznych; dla przykładu, niewiele państw członkowskich przeznacza 0,7 % swojego PKB na pomoc na rzecz rozwoju. Sprawozdanie śródkresowe przeprowadzone przez Sekretarza Generalnego ONZ w 2007 r.⁽¹⁶⁾ rozczarowuje: postępy są znikome, a pomoc na rzecz rozwoju zmniejszyła się o 5,1 % w latach 2005-2006.

2.17 Komitet proponuje Komisji przyjęcie dokładnego planu wspierającego osiem milenijnych celów rozwoju:

- zwalczanie głodu: zmniejszyć o połowę skrajne ubóstwo, czyli liczbę osób, których dochód nie przekracza 1 dolara dziennie,
- powszechne nauczanie: zapewnić wszystkim dzieciom edukację na poziomie podstawowym,
- równość: wyeliminować nierówność płci oraz wspierać niezależność kobiet,
- śmiertelność niemowląt: zmniejszyć o 2/3 wskaźnik umieralności dzieci poniżej 5. roku życia,
- zdrowie matek: zredukować o 3/4 odsetek kobiet, które umierają podczas porodu,
- epidemie: powstrzymać rozprzestrzenianie się takich chorób, jak malaria czy AIDS,
- rozwój zrównoważony: zmniejszyć o połowę liczbę osób pozbawionych dostępu do wody pitnej i urządzeń sanitarnych,
- handel: ustanowić wielostronny system wymiany, jednocześnie zwalczając korupcję i propagując dobre sprawowanie rządów.

3. Handel a rozwój

3.1 Z wielu punktów widzenia otwarcie handlowe łączy się ze wzrostem gospodarczym, rozwojem, tworzeniem nowych miejsc pracy i zmniejszeniem ubóstwa. Najwyraźniejszym tego przykładem są obecne negocjacje w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO). Aktualna runda negocjacyjna — runda z Doha — została nazwana rundą rozwoju. Ten sam cel mają umowy o partnerstwie gospodarczym (EPA), wynegocjowane jako integralna część umowy z Kotonu między UE a krajami AKP, a także niedawny komunikat Komisji Europejskiej „W kierunku strategii UE dotyczącej pomocy na rzecz wymiany handlowej”⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁶⁾ Patrz: sprawozdanie Narodów Zjednoczonych z 2007 r. na stronie ONZ www.un.org.

⁽¹⁷⁾ Komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „W kierunku strategii UE dotyczącej pomocy na rzecz wymiany handlowej — wkład Komisji” COM(2007) 163 wersja ostateczna.

3.2 W niektórych wypadkach otwarcie handlowe łączy się z rozwojem krajów biedniejszych oraz ze zmniejszeniem niepożądanego imigracji. W innych wypadkach emigrację uznaje się za konsekwencję ochrony rynków krajów rozwiniętych przed produktami z krajów rozwijających się.

3.3 Należy rozważyć, w jaki sposób promowanie handlu może przyczynić się do zmniejszenia ubóstwa na świecie. EKES sądzi, że podstawowym punktem odniesienia jest niedawne wspólne opracowanie Międzynarodowej Organizacji Pracy i WTO pt. *Commerce et emploi. Un défi en matière de politiques* („Handel a zatrudnienie — Wyzwania polityczne”) z marca 2007 r.

3.4 W ostatnim dziesięcioleciu znacznie zmniejszyły się bariery handlowe, a ubóstwo w skali światowej zmalało. Jednak poziom ubóstwa obniżył się przede wszystkim w Chinach i Indiach, choć zmiany te są ograniczone do niektórych regionów i warstw społecznych. Doświadczenia krajów, które otworzyły swoje gospodarki, są różne. W państwach, których rozwój oparty był na eksporcie tekstyliów, ubóstwo nie zmniejszyło się w znacznym stopniu. W innych nastąpił jedynie wzrost szarej strefy. W Azji różnice płac pomiędzy pracownikami wykwalifikowanymi a niewykwalifikowanymi zmniejszyły się, podczas gdy w Ameryce Łacińskiej wzrosły⁽¹⁸⁾.

3.5 EKES uważa, że w przeciwieństwie do opinii elit rządzących niektórymi krajami rozwijającymi się, nie istnieje sprzeczność pomiędzy rozwojem a prawami człowieka. Istniejące badania⁽¹⁹⁾ wskazują, że wzrost inwestycji międzynarodowych i eksportu następuje w krajach, które demokratyzują swoje systemy polityczne, promują prawa pracownicze i ulepszają zabezpieczenia społeczne. Komitet w pełni popiera przykłady dobrego sprawowania rządów, takie jak poszanowanie międzynarodowych norm MOP na rzecz godnej pracy czy wspieranie dialogu partnerów społecznych i dialogu z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.

3.6 Ponadto rozwojowi może sprzyjać większe otwarcie rynków ze strony krajów uprzemysłowionych, chociaż nie zawsze ma ono korzystne skutki dla wszystkich krajów, ponieważ tylko państwa, które osiągnęły pewien poziom rozwoju — mające skonsolidowane rynki krajowe, efektywną infrastrukturę eksportową i stabilny system polityczny — są w stanie skorzystać z obniżenia barier celnych i pozataryfowych w celu przyspieszenia swojego rozwoju i zmniejszenia ubóstwa.

3.7 Wpływ globalizacji na rozwój poszczególnych krajów jest różny, w zależności od stosowanych przez nie strategii: postępy w zakresie demokracji i poszanowania praw człowieka, ulepszenia w dziedzinie edukacji, zdrowia, infrastruktury oraz polityki zatrudnienia to strategie, które pobudzają wzrost gospodarczy oraz zmniejszają ubóstwo i nierówność społeczne.

⁽¹⁸⁾ Wspomniane opracowanie MOP i WTO.

⁽¹⁹⁾ Raport Niezależnej Grupy Analitycznej Banku Światowego *Annual Review of Development Effectiveness 2006. Getting results* i raporty OCDE na temat handlu i zatrudnienia.

3.8 EKES uważa, że w ramach negocjacji WTO UE powinna wspierać wzrost handlu międzynarodowego (szczególnie pomiędzy UE, Afryką i Ameryką Łacińską) oraz szerzenie demokracji i praw człowieka na świecie.

3.9 UE podpisała układy o stowarzyszeniu z wieloma państwami na świecie: z krajami Euromed i AKP, z Rosją i krajami sąsiedzkimi na wschodzie, z krajami Mercosuru i Wspólnoty Andyjskiej, z Chinami, Indiami itd. Komitet, za pośrednictwem sporządzanych przez siebie opinii oraz prac przeprowadzanych przez wspólne komitety, propaguje ideę, by układy te wychodziły poza aspekty czysto handlowe i obejmowały także różne kwestie społeczne.

4. Współpraca na rzecz rozwoju

4.1 W ramach polityki współpracy na rzecz rozwoju UE powinna promować wśród krajów korzystających z pomocy prowadzenie publicznej polityki kształcenia i zatrudnienia we współpracy z partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego. Polityka ta, wraz z propagowaniem pokoju i dobrego sprawowania rządów, jest niezbędna dla zapewnienia rozwoju.

4.2 Polityka Unii Europejskiej w zakresie współpracy na rzecz rozwoju dotychczas w niewielkim stopniu uwzględniała rolę migracji jako czynnika zwalczania ubóstwa.

4.3 Oficjalna pomoc na rzecz rozwoju opiera się na zasadach sprawiedliwości społecznej i redystrybucji bogactwa. Polityka współpracy na rzecz rozwoju ma na celu zwalczanie ubóstwa oraz zapewnienie wszystkim godnego życia. Mimo że nie stara się ona bezpośrednio pobudzać ani hamować ruchów migracyjnych, może przyczynić się do ograniczenia powodów do niedobrowolnej emigracji poprzez zwalczanie ubóstwa i nierówności⁽²⁰⁾.

4.4 Polityka pomocy na rzecz rozwoju nie może być wykorzystywana jako instrument presji w negocjacjach międzynarodowych dotyczących migracji, co proponowali niektórzy przywódcy europejscy na szczycie Rady Europejskiej w Sewilli.

4.5 EKES uważa, że UE może propagować udział społeczności emigracyjnych w projektach współpracy. Ich wkład może mieć bardzo duże znaczenie w fazie opracowywania wniosków oraz oceny wyników, często przeprowadzanych przez ekspertów z krajów udzielających pomocy, którzy tylko częściowo znają regiony będące jej odbiorcami.

4.6 Demokracja i prawa człowieka, kształcenie i szkolenie, promowanie niezależności kobiet oraz zdrowie i ochrona środowiska stanowią priorytetowe cele współpracy UE. EKES uważa, że ważne jest również wzmacnianie i wspieranie organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

⁽²⁰⁾ OXFAM — INTERMON, *Migraciones y desarrollo: el papel de la cooperación* („Migracja i rozwój: rola współpracy”) w Estudios nr 8 (2001).

4.7 Przedmiotem pomocy ze strony UE może być tworzenie sieci i wspólnych komisji złożonych z partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego z krajów pochodzenia oraz krajów przyjmujących. Na przykład zwiększanie świadomości społecznej jest podstawową częścią polityki współpracy na rzecz rozwoju. Opinia publiczna w europejskich państwach przyjmujących powinna otrzymywać informacje na temat kultury, warunków życia i pracy oraz sytuacji społecznej i politycznej krajów pochodzenia emigracji.

5. Europejska polityka imigracyjna prowadzona we współpracy z krajami pochodzenia

5.1 Zaskakujące jest, że państwa członkowskie UE nie ratyfikowały jeszcze Międzynarodowej konwencji o ochronie praw wszystkich pracowników migrujących oraz członków ich rodzin, przyjętej przez Zgromadzenie Generalne Narodów Zjednoczonych w rezolucji 45/158 z 18 grudnia 1990 r. Konwencja ONZ weszła w życie z dniem 1 lipca 2003 roku. EKES⁽²¹⁾ ponownie sugeruje, by UE i państwa członkowskie ratyfikowały tę konwencję. Mając na uwadze cele Rady Europejskiej ustalone na szczytach w Tampere i w Hadze, Komitet jest zdania, iż poszanowanie praw człowieka oraz równe traktowanie powinny leżeć u podstaw europejskiej polityki imigracyjnej.

5.2 EKES proponuje Komisji, Parlamentowi i Radzie UE wspieranie w obszarze polityki zewnętrznej **międzynarodowych ram prawnych migracji**, w oparciu o Powszechną Deklarację Praw Człowieka, Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Międzynarodowy Pakt Praw Ekonomicznych, Społecznych i Kulturowych. Te ramy prawne powinny obejmować następujące dokumenty:

- Międzynarodową konwencję ONZ o ochronie praw wszystkich pracowników i członków ich rodzin,
- Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW),
- Konwencję w sprawie zniesienia wszelkich form dyskryminacji rasowej (CERD),
- Konwencję o prawach dziecka (CRC),
- Konwencje MOP dotyczące pracowników migrujących (C 97 oraz C 143),
- Deklarację MOP dotyczącą podstawowych zasad i praw w pracy,
- Międzynarodowe ramy MOP dotyczące migracji zarobkowej,
- Deklarację z Durbanu oraz program działania Światowej Konferencji ONZ przeciwko rasizmowi z 2001 r.

5.3 Dotychczasowe strategie w zakresie imigracji koncentrowały się na odpowiednich, popieranych przez EKES aspektach,

które odpowiadały jednak tylko interesom państw europejskich w ich roli krajów przyjmujących; do aspektów tych należą: zwalczanie imigracji nieuregulowanej i przemytu ludzi, spełnianie potrzeb własnych rynków pracy i wspieranie własnego rozwoju gospodarczego. W taki też sposób postrzega się problemy we współżyciu i problemy z tożsamością, a także określa politykę przyjmowania imigrantów, by zachęcić wysoko wykwalifikowanych imigrantów, zniechęcając pozostałych. W oparciu o tego typu rozważania Europejczycy prowadzą otwartą lub restrykcyjną politykę imigracyjną, mając cały czas na uwadze wyłącznie skutki imigracji dla społeczeństw europejskich.

5.4 Jednakże UE i większość państw członkowskich prowadzi bardzo aktywną politykę współpracy na rzecz rozwoju; ponadto Europa podpisała niezwykle ważne umowy o sąsiedztwie i układy stowarzyszeniowe z wieloma krajami na świecie. Niemniej jednak strategie te realizowane były bez odpowiedniego związku z polityką imigracyjną, tak jakby stanowiły niezależne działania. U podłoża takiego podejścia leży błędne przekonanie, że polityka migracyjna może się obejść bez współpracy z krajami pochodzenia.

5.5 Przeprowadzono liczne badania dotyczące skutków migracji dla krajów rozwijających się. Ze wszystkich opracowań można wyciągnąć jeden ogólny wniosek: wkład emigrantów ma pozytywny wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny krajów pochodzenia, choć w niektórych państwach daje się również zauważyć negatywne skutki. Do pierwszej kategorii zaliczyć można znaczenie przekazów pieniężnych, do drugiej zaś drenaż mózgowi i utratę kapitału ludzkiego.

5.6 EKES popiera nowe podejście do strategii europejskich: polityka imigracyjna powinna być prowadzona we współpracy z krajami pochodzenia, tak by migracja stała się czynnikiem rozwoju tych państw. Wymaga to nowego zdefiniowania wielu aspektów, w tym kryteriów przyjmowania czy kwestii mobilności imigrantów.

6. Migracje są pozytywnym zjawiskiem zarówno dla krajów pochodzenia, jak i dla państw przyjmujących

6.1 Wynikające z imigracji korzyści dla państw przyjmujących zostały szeroko omówione w innych opiniach EKES-u. W wypadku państw europejskich imigracja stała się odpowiedzią na potrzeby rynków pracy spowodowane zmianami demograficznymi⁽²²⁾. Imigranci podejmują się zajęć, które nie są obsadzone przez miejscowych pracowników i przyczyniają się do rozwoju gospodarczego, tworzenia miejsc pracy oraz do postępu społecznego. W raporcie Sekretarza Generalnego ONZ, przygotowanym w ramach Dialogu Wysokiego Szczebla Narodów Zjednoczonych w sprawie Migracji Międzynarodowej i

⁽²¹⁾ Opinia EKES-u z inicjatywy własnej z 30 czerwca 2004 r. w sprawie: „Międzynarodowa konwencja dotycząca pracowników migrujących” (sprawozdawca: Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS), Dz.U. C 302 z 7.12.2004.

⁽²²⁾ Patrz: opinia EKES-u z 9 czerwca 2005 r. w sprawie: „Zielona księga na temat podejścia UE do zarządzania migracją zarobkową” (sprawozdawca: Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS), Dz.U. C 286 z 17.11.2005.

Rozwoju, czytamy co następuje: „Imigranci pobudzają wzrost gospodarczy w państwach przyjmujących poprzez zachowanie rentowności działalności gospodarczej, która w przeciwnym wypadku uległaby delokalizacji, zwiększenie odsetka populacji aktywnej zawodowo oraz liczby konsumentów, a także służenie umiejętnościami w zakresie przedsiębiorczości”⁽²³⁾. Komitet wnioskował również o to, by UE wzmocniła strategię integracyjną⁽²⁴⁾. Migracje mogą być korzystne dla wszystkich: dla osób migrujących, dla społeczności, które je przyjmują, i dla krajów pochodzenia.

6.2 Dla krajów rozwijających się emigracja jest szansą na wyjazd nadwyżki siły roboczej, a tym samym zmniejszenie bezrobocia, oraz stanowi ważny mechanizm łagodzenia ubóstwa dzięki znacznym przekazom pieniężnym wysyłanym przez emigrantów swoim rodzinom. Z drugiej strony emigranci odgrywają po powrocie coraz ważniejszą rolę w pobudzaniu gospodarki, pełniąc funkcję przedsiębiorców, zakładając małe firmy oraz przekazując wiedzę i technologie. Mamy jednak również do czynienia z negatywnymi skutkami, takimi jak wyjazd najlepiej wykształconych i najbardziej przedsiębiorczych młodych ludzi.

6.3 EKES proponuje, by dzięki współpracy z krajami pochodzenia zwiększyć pozytywne skutki i ograniczyć negatywne konsekwencje, co stanowi jedno z wyzwań naszych czasów. W sprawozdaniu końcowym Światowej Komisji ds. Migracji Międzynarodowych wskazano, że wyzwaniem na dzisiaj jest opracowanie strategii, które zwiększą wypływające z migracji korzyści w krajach pochodzenia, zmniejszając jednocześnie jej negatywne konsekwencje. Stwierdzono tam również, że kwestia migracji powinna stanowić część krajowych, regionalnych i ogólnoswiatowych strategii rozwoju; w tym celu państwa przyjmujące muszą w jasny sposób uznać, że migracja przynosi korzyści również im samym⁽²⁵⁾.

6.4 Migracja nie może być siłą napędową rozwoju w oddzieleniu od innych czynników politycznych, gospodarczych i społecznych. Stąd też EKES uważa za konieczne, by UE przyjęła we współpracy z krajami pochodzenia nowe podejście w polityce imigracyjnej i polityce na rzecz rozwoju, wspierając rozwój za pośrednictwem zmian strukturalnych sprzyjających demokracji i dobremu sprawowaniu rządów oraz wspomagających zmniejszanie nierówności, wzmacnianie kapitału ludzkiego i ulepszanie infrastruktury niezbędnej do zagwarantowania zrównoważonego rozwoju.

7. Korzyści płynące z przekazów pieniężnych

7.1 Przekazy pieniężne stanowią prywatne dochody imigrantów, jednak dla niektórych krajów pochodzenia nabrały wielkiego znaczenia jako źródło dochodów. Liczby mówią w tym wypadku same za siebie: według szacunków Banku Światowego,

⁽²³⁾ Patrz: sprawozdanie Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych zatytułowane „Migracja międzynarodowa i rozwój”, Organizacja Narodów Zjednoczonych, A/60/871, 2006; <http://www.un.org/Docs/journal/asp/ws.asp?m=A/60/871>.

⁽²⁴⁾ Opinia EKES-u z inicjatywy własnej z 21 marca 2002 r. w sprawie: „Imigracja, integracja i rola zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego” (sprawozdawca: Luis Miguel PARIZA CASTANOS, współsprawozdawca: Vitor MELICIAS), Dz.U. C 125 z 27.5.2002 oraz opinia EKES-u z inicjatywy własnej z 13 września 2006 r. w sprawie: „Imigracja w UE a polityka integracji — współpraca między władzami regionalnymi i lokalnymi a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego” (sprawozdawca Luis Miguel PARIZA CASTANOS), Dz.U. C 318 z 23.12.2006, jak również konferencja na temat integracji zorganizowana wspólnie z Komisją Europejską we wrześniu 2002 r.

⁽²⁵⁾ Patrz: „Migracja w świecie współzależności: nowe wytyczne działania”, Światowa Komisja ds. Migracji Międzynarodowych, 2005. <http://www.gcim.org/en>.

w 2005 r. przekazy pieniężne otrzymywane przez kraje rozwijające się wzrosły do 167 mld dolarów (w 1990 r. ich wielkość szacowano na 69 mld dolarów). Sekretarz Generalny ONZ potwierdził, że w 2006 r. emigranci przesłali 264 mld dolarów. Liczba ta przewyższa prawie czterokrotnie oficjalną pomoc na rzecz rozwoju, a w niektórych krajach jest większa od inwestycji zagranicznych.

7.2 Przekazy pieniężne stanowią trwałą i stabilną pomoc w utrzymaniu rodziny. Imigranci i ich rodziny odgrywają najważniejszą rolę w systemie międzynarodowych przekazów pieniężnych. W Europie około 60 % — 70 % imigrantów wysyła pieniądze swoim rodzinom. Są one kierowane przede wszystkim na bezpośrednią konsumpcję, lecz nie tylko i wyłącznie produktów materialnych, ponieważ spora część pieniędzy wydatkowana jest na kształcenie i zdrowie, co korzystnie wpływa na jakość kapitału ludzkiego. Gospodarka na obszarach, na które napływają przekazy, zyskuje na wzroście konsumpcji oraz inwestycjach w małe firmy. Większy obieg pieniądza sprzyja również rozwojowi sektora finansowego. Ponadto dochody w walutach europejskich zwiększają równowagę finansową w krajach pochodzenia.

7.3 Obok korzyści mogą jednak także wystąpić problemy: ceny niektórych produktów konsumpcyjnych wzrastają, co zwiększa trudności w wypadku rodzin, które nie otrzymują przekazów. Zaprzestaje się niektórych upraw, porzuca niektóre sektory produkcji (te najmniej rentowne), jak również rezygnuje z pewnych miejsc pracy, ponieważ dochody z nich są bardzo małe w porównaniu z wartością przekazów.

7.4 Kwestie te należy mieć na uwadze, lecz Światowa Komisja ds. Migracji Międzynarodowych stwierdziła, że ogólnie przekazy stanowią istotny element pozytywny dla krajów rozwijających się: „Wysyłanie pieniędzy drogami oficjalnymi stanowi ważne źródło dewiz dla krajów przeznaczenia, zwiększa efektywność sektora finansowego, pomaga przyciągnąć dodatkowe inwestycje i ułatwia przyznawanie pożyczek państwowych”⁽²⁶⁾.

7.5 Należy ukrócić nieformalne drogi przekazu pieniędzy, ponieważ niosą one ze sobą znaczne koszty i zagrożenia. Bardzo często dochodzi do zawiązywania się nieformalnych sieci w wyniku braku konkurencyjnych instytucji finansowych na najbardziej oddalonych obszarach. EKES jest zdania, że w celu zoptymalizowania korzyści przez kraje pochodzenia konieczne jest obniżenie kosztów pośrednictwa finansowego w wypadku przekazów pieniężnych. Nierzadko są one nadmierne i nieproporcjonalne w stosunku do kosztów innych transakcji międzynarodowych. Eksperti szacują, że koszty takie różnią się znacznie pomiędzy regionami; dla przykładu, koszty przekazów z Hiszpanii do Ameryki Łacińskiej i Karaibów wynoszą 2 %, ale z Europy do większości krajów afrykańskich kształtują się w

⁽²⁶⁾ Patrz: „Migracja w świecie współzależności: nowe wytyczne działania”, Światowa Komisja ds. Migracji Międzynarodowych, 2005. <http://www.gcim.org/en>.

granicach 8 %-10 %. Władze europejskie i organy nadzorujące sektor finansowy w Europie powinny propagować etyczne zachowanie i odpowiedzialność społeczną banków europejskich, w celu zmniejszenia tych kosztów. Należy również poprawić skuteczność banków w krajach pochodzenia, gdyż często nie dysponują one wystarczającą strukturą czy gwarancjami. Europa powinna wspierać umowy między sektorami finansowymi obydwu stron, za pośrednictwem rządów i organizacji międzynarodowych, by zredukować ostateczny koszt transferów. Banki mogą wspierać sprawdzone rozwiązania poprzez umowy o odpowiedzialności społecznej.

7.6 Komisja zapowiedziała przygotowanie dyrektywy w celu zobligowania usługodawców sektora finansowego do większej przejrzystości odnośnie do prowizji pobieranych od swoich klientów. Jeśli chodzi o przekazy, stanowisko zawarte w dyrektywie będzie musiało być stanowcze, by zlikwidować obecny brak umiaru. Organy nadzorujące systemy finansowe powinny również czuwać nad tym, by przy tego typu transakcjach nie stosowano nieadekwatnych kursów walutowych, co nadmiernie zwiększa ostateczne koszty przekazów emigranckich.

7.7 EKES proponuje, aby przekazy pieniężne ze strony emigrantów były wykorzystywane do inwestycji w działalność gospodarczą i społeczną. Banki, we współpracy z władzami lokalnymi, mogą opracować nowe systemy kredytów powiązanych z przekazami, by w ten sposób finansować działalność gospodarczą oraz inicjatywy w zakresie przedsiębiorczości. W tym celu miejscowy sektor finansowy musi mieć odpowiednią strukturę i wypłacalność.

7.8 Wydatki na kształcenie i zdrowie stanowią najważniejsze inwestycje rodzin, które otrzymują przekazy. Należy wspierać instrumenty finansowe, ubezpieczeniowe i kredytowe związane z przekazami, tak by osiągać jak najlepsze wyniki w dziedzinie kształcenia i zdrowia.

8. Diaspory jako sieci ponadnarodowe

8.1 W zglobalizowanym świecie ostatnich dziesięcioleci znacząco wzrosła migracje międzynarodowe: liczba migrantów zwiększyła się w zawrotnym tempie⁽²⁷⁾, coraz więcej jest państw, z których pochodzą emigranci oraz państw przyjmujących, a także państw, które należą jednocześnie do obu kategorii. Jest to spowodowane ułatwieniami w postaci tańszego transportu i łączności. Pomijając kontrole graniczne, dziś łatwiej jest podróżować po świecie, i to nawet do najbardziej odległych miejsc.

8.2 Niższe koszty podróżowania, a szczególnie tańsze bilety lotnicze, wraz z obecnymi systemami łączności telefonicznej i elektronicznej, pozwalają na bezprecedensowe nasilenie komunikacji i stosunków między poszczególnymi osobami oraz między miejscem pochodzenia a miejscem przeznaczenia

migracji. Osoby, które kiedyś wyemigrowały i porojechały się po różnych miejscach, łatwiej utrzymują obecnie bliższe stosunki w formie sieci niż było to możliwe w przeszłości.

8.3 Sieci emigrantów odgrywają coraz ważniejszą rolę w procesie migracji: pomagają innym opracować własny plan, ułatwiają podróz i tranzyt, a także służą pomocą po przybyciu do kraju docelowego, jak również pomocą w dostępie do mieszkalnictwa i w poszukiwaniu pracy.

8.4 Emigranci sprzyjają rozwojowi firm w miejscach, z których pochodzą. Dla przykładu, wiele firm zakładanych przez imigrantów w miejscu, do którego przybyli, importuje produkty z kraju pochodzenia, wspierając tym samym jego produkcję i marketing. Częstsze podróżowanie wzmacnia pozycję przedsiębiorstw transportowych z tego kraju. Osiągnąwszy silną pozycję gospodarczą w państwie przyjmującym, imigranci często dokonują bezpośrednich inwestycji w krajach pochodzenia; w ten sposób rozwija się wiele firm w niektórych regionach Chin czy sektor informatyczny w Indiach i Pakistanie. Również wielu imigrantów stymuluje działalność gospodarczą i handel w Afryce i Ameryce Łacińskiej.

8.5 Coraz więcej przedsiębiorstw międzynarodowych zatrudnia osoby wywodzące się z imigracji, by rozpocząć działalność w krajach, z których pochodzą. Liczne europejskie przedsiębiorstwa wielonarodowe rekrutują własnych kierowników i techników wśród imigrantów w celu umiędzynarodowienia swojej działalności.

8.6 Diaspory, zorganizowane w sieci ponadnarodowe, mogą również przyczynić się do skierowania części przekazów pieniężnych na działalność gospodarczą i projekty w zakresie przedsiębiorczości. Polityka współpracy na rzecz rozwoju UE może być prowadzona we współpracy z sieciami imigrantów, gdyż stanowią one szansę na sprawne rozdysponowanie pomocy i zwiększenie zdolności inwestycyjnej samych społeczności emigracyjnych.

8.7 Niektóre diaspory, działające w formie sieci, inwestują w swoich krajach pochodzenia. Niektóre projekty mogą posłużyć za wzór, jak np. prowadzony w Meksyku program „trzy za jeden”, polegający na tym, że stowarzyszenia emigrantów pochodzących z tej samej miejscowości inwestują w projekty służące jej rozwojowi, a na każdego wysłanego przez nie dolara przypada po jednym dolarze zainwestowanym przez trzy szczeble rządu — federalny, krajowy i lokalny⁽²⁸⁾.

8.8 UE powinna wspierać ponadnarodowe sieci diaspor, ponieważ sprzyjają one rozwojowi krajów pochodzenia. Tworzące sieć stowarzyszenia z tego samego miasta mogą wspólnie ukierunkowywać pewne inwestycje, które można pomnożyć dzięki wkładom europejskim i krajowym.

⁽²⁷⁾ W 1990 r. było 155 mln imigrantów, a w roku 2005 liczba ta wzrosła do 191 mln.

⁽²⁸⁾ Patrz: Organizacja Narodów Zjednoczonych A/60/871, 2006, s. 71, op. cit.

8.9 Komisja Europejska i państwa członkowskie, wraz z krajami pochodzenia i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, powinny zapewnić korzystne otoczenie, umożliwiające diasporom zoptymalizowanie wpływu prowadzonej przez nie działalności na rozwój. Komitet proponuje, aby część funduszy publicznych UE i państw członkowskich była przeznaczana na działania prorozwojowe prowadzone przez społeczności z diaspor. Współpraca publiczno-prywatna ma zasadnicze znaczenie dla powodzenia działalności społeczno-gospodarczej. Poniżej przedstawiamy przykłady niektórych sprawdzonych rozwiązań.

8.9.1 IntEnt, z siedzibą w Holandii, od dziesięciu lat udzielił wsparcia prawie 2 tys. przedsiębiorcom z diaspor z Surinamu, Ghany, Maroka, Antyli i Turcji, przeznaczając 12,5 mln EUR na utworzenie 200 przedsiębiorstw zatrudniających 840 osób w krajach pochodzenia.

8.9.2 Utworzone w 1986 r. w Marsylii *Migrations & Développement* wspiera różne organizacje imigrantów marokańskich (włączając w to młodych Francuzów pochodzenia marokańskiego) w celu zgromadzenia środków dla ich regionów pochodzenia w Maroku. Tysiące imigrantów w diasporze wniosło wkład finansowy w różne projekty, a 300 spośród nich zaangażowało się bezpośrednio w ich realizację, co przyniosło korzyści dla ponad 50 tys. osób w Maroku.

8.9.3 Organizacje diaspor w Wielkiej Brytanii stoją na czele kampanii RemitAid⁽²⁹⁾ na rzecz ulg podatkowych w wypadku zbiorowych przekazów przeznaczonych na rozwój krajów pochodzenia. W ramach RemitAid wspierane są inicjatywy diaspor w zakresie rozwoju, przy wykorzystaniu wspólnego kapitału zgromadzonego dzięki zwrotom podatkowym z przekazów (na podobieństwo systemu grift-aid, który zapewnia ulgi podatkowe w wypadku datków charytatywnych na terenie Wielkiej Brytanii).

8.9.4 Filipińska organizacja na rzecz migracji i rozwoju (Philcomdev) to niedawno utworzona sieć skupiająca organizacje emigrantów i członków ich rodzin, organizacje pozarządowe, spółdzielnie, związki zawodowe, organizacje zajmujące się mikrofinansowaniem, przedsiębiorstwa społeczne oraz sieci na Filipinach i za granicą, które działają w dziedzinie migracji i rozwoju w swoim kraju.

8.10 W ramach europejskiej pomocy na rzecz rozwoju należy również wspierać import do Europy produktów z krajów pochodzenia, które byłyby rozprowadzane przez diasporę w ramach systemów sprawiedliwego handlu.

8.11 EKES proponuje także wspieranie inwestycji bezpośrednich, przeprowadzanych zarówno przez poszczególnych emigrantów, jak i przez ich stowarzyszenia. Na przykład inwestycje w projekty sektora turystycznego lub w rolnictwo oferują szerokie możliwości rozwoju w wielu krajach pochodzenia. Kredyty, przyznawane emigrantom lub ich stowarzyszeniom na projekty komercyjne lub inwestycje bezpośrednie w krajach

pochodzenia, są formą pomocy, którą należy wspierać w państwach europejskich poprzez politykę współpracy.

9. Powrót i większe możliwości przepływu jako forma odzyskiwania kapitału ludzkiego

9.1 Część imigrantów stanowią pracownicy wykwalifikowani lub wysoko wykwalifikowani. Wywołuje to jeden z najbardziej negatywnych skutków migracji dla krajów rozwijających się — drenaż mózgow. Nie wszystkie kraje pochodzenia dotknięte są tym zjawiskiem w takim samym stopniu, jednak dla niektórych jego konsekwencje są katastrofalne. Według raportu SOPEMI „od 33 % do 55 % najlepiej wykształconych osób z Angoli, Burundi, Ghany, Kenii, Mauritiusa, Mozambiku, Sierra Leone, Tanzanii i Ugandy mieszka w krajach OECD”⁽³⁰⁾. Sektor opieki zdrowotnej w Afryce jest jednym z najbardziej dotkniętych tym problemem, podobnie jak sektor edukacji.

9.2 W niektórych krajach pochodzenia skutki emigracji absolwentów i pracowników wysoko wykwalifikowanych nie są aż tak negatywne. Wyjazdy np. pracowników wyspecjalizowanych w dziedzinie technologii informatycznych z Indii i Pakistanu nie powodują negatywnych następstw, ponieważ kraje te mają bardzo solidny system kształcenia informatyków i nie odczuwają ich braku.

9.3 „Emigracja mózgow”, o ile nie odbywa się na dużą skalę, może okazać się korzystna dla kraju pochodzenia, ponieważ zawsze zdarzają się powroty i przepływy imigrantów, którzy przywożą ze sobą nową wiedzę, technologie i pomysły na przedsięwzięcia biznesowe. Taka właśnie sytuacja ma miejsce w Brazylii i Indiach. Jednak w bardzo wielu krajach drenaż mózgow pociąga za sobą niezastąpioną utratę specjalistów i pracowników wykwalifikowanych.

9.4 Drenaż mózgow jest korzystny dla krajów europejskich przyjmujących imigrantów. Od roku 2002 w różnych państwach europejskich dokonano zmian w ustawodawstwie dotyczącym imigracji, aby ułatwić przyjmowanie pracowników wysoko wykwalifikowanych.

9.5 Unia Europejska także zamierza promować politykę imigracji wybiórczej: Plan polityki w dziedzinie legalnej migracji⁽³¹⁾ przewiduje opracowanie specjalnej dyrektywy w sprawie warunków wjazdu i pobytu pracowników wysoko wykwalifikowanych, która zostanie przedstawiona przez Komisję we wrześniu i na temat której Komitet wyda swoją opinię. Nie przewidziano jednak opracowania dyrektywy ogólnej w sprawie przyjmowania imigrantów. Pomimo krytyki ze strony EKES-u i Parlamentu Europejskiego⁽³²⁾ taka polityka „imigracji wybiórczej” będzie się rozpowszechniała w Europie, prowadząc potencjalnie do nasilenia problemów w niektórych krajach. Komitet jednakże jest zdania, że prawodawstwo takie powinno być korzystne dla wszystkich stron, tj. dla państw pochodzenia, państw przyjmujących i dla samych imigrantów.

⁽³⁰⁾ Patrz: SOPEMI 2005, OECD.

⁽³¹⁾ COM(2005) 669 wersja ostateczna z 21 grudnia 2005 r.

⁽³²⁾ 2005/2244(INI) oraz opinia EKES-u z 9 czerwca 2005 r. w sprawie: „Zielona księga na temat podejścia UE do zarządzania migracją zarobkową” (sprawozdawca: Luis Miguel PARIZA CASTANOS), Dz.Ź. C 286 z 17.11.2005.

⁽²⁹⁾ Patrz: www.RemitAid.org.

9.6 Zachowanie spójności pomiędzy polityką imigracyjną a polityką współpracy na rzecz rozwoju wymaga od krajów przyjmujących zdecydowanego podejścia do problemu drenażu mózgow. W tym celu należy przede wszystkim rozważyć przekształcenie strat, jakie dla krajów pochodzenia stanowi wyjazd pracowników wykwalifikowanych, w korzyści związane z powrotem tych pracowników z nowymi umiejętnościami przydatnymi dla przedsiębiorstw, gospodarki czy usług publicznych w swoim kraju. Powracający emigranci mogą nie tylko stymulować transfer wiedzy i technologii, lecz także inwestycje.

9.7 Zachęcanie do powrotu będzie z tego punktu widzenia korzystne dla rozwoju krajów pochodzenia. Musi to być powrót całkowicie dobrowolny, następujący po stworzeniu w kraju pochodzenia warunków sprzyjających rozwijaniu swej działalności zawodowej przez pracowników wykwalifikowanych. W związku z tym wyzwaniem jest stworzenie takich korzystnych warunków.

9.8 W celu promowania dobrowolnego powrotu pracowników wykwalifikowanych należy stworzyć warunki, by powrót do kraju pochodzenia nie powodował utraty pozwolenia na pracę i pobyt w Europie (lub nabytego nowego obywatelstwa). Tylko wtedy możliwa będzie migracja wahadłowa.

9.9 Powrót można także promować poprzez transfer do kraju pochodzenia praw socjalnych osób powracających. Należy zapewnić właściwe funkcjonowanie transferu praw emerytalnych i praw w zakresie zabezpieczenia społecznego, włącznie z opieką zdrowotną. W raporcie Sekretarza Generalnego ONZ, przygotowanym w ramach Dialogu Wysokiego Szczebla Narodów Zjednoczonych w sprawie Migracji Międzynarodowej i Rozwoju podkreślono, że większość migrantów międzynarodowych napotyka na przeszkody w zakresie transferu emerytur i, pomimo istniejących licznych umów dwustronnych, zaproponowano opracowanie międzynarodowych ram dających lepsze gwarancje. Konwencja MOP nr 157 z 1982 r. dotycząca ustanowienia międzynarodowego systemu zachowania praw w zakresie zabezpieczeń społecznych została ratyfikowana tylko przez trzy kraje (Hiszpanię, Filipiny i Szwecję) ⁽³³⁾. Komitet sugeruje, by pozostałe państwa członkowskie ratyfikowały konwencję MOP nr 157.

9.10 Za pośrednictwem europejskiej polityki współpracy na rzecz rozwoju należy przyjąć programy mające na celu uniknięcie drenażu mózgow oraz ułatwienie dobrowolnego powrotu pracowników wykwalifikowanych, a także inwestowanie w krajach pochodzenia w sektorach i rodzajach działalności wymagających wysokich kwalifikacji.

9.11 EKES zgadza się z propozycją Komisji, aby państwa członkowskie opracowały kodeksy dobrego postępowania w celu zarządzania napływem imigrantów wysoko wykwalifikowanych we współpracy z krajami pochodzenia.

⁽³³⁾ Patrz: Organizacja Narodów Zjednoczonych A/60/871, 2006: 80, op. cit.

9.12 UE musi aktywnie współpracować w kształceniu młodzieży w krajach pochodzenia imigrantów. Kraje te tracą dużą część swojego najlepiej wykształconego kapitału ludzkiego, z czego korzystają społeczeństwa europejskie. Współpraca w zakresie kształcenia stanowi sprawiedliwą rekompensatę dla tych krajów, które dzięki temu będą mogły dysponować w przyszłości kapitałem ludzkim niezbędnym do własnego rozwoju.

9.13 EKES pragnie podkreślić znaczenie umów i porozumień z krajami pochodzenia, które mogą być zawierane przez uniwersytety europejskie, szpitale, przedsiębiorstwa oraz centra technologiczne i badawcze w celu umożliwienia wysoko wykwalifikowanym pracownikom prowadzenia działalności w swoich krajach z gwarancją płacy, praw socjalnych i narzędzi zawodowych porównywalnych z europejskimi.

10. Polityka imigracyjna zgodna z celami rozwoju: Przyjmowanie imigrantów przyczynia się do rozwoju

10.1 Unia Europejska i państwa członkowskie powinny zmodyfikować swoje strategie w zakresie przyjmowania imigrantów, aby umożliwić legalną imigrację poprzez elastyczne i przejrzyste procedury. W opinii w sprawie zielonej księgi ⁽³⁴⁾ EKES przekonywał Komisję, że konieczne jest prowadzenie polityki otwartej na przyjmowanie zarówno pracowników wysoko wykwalifikowanych, jak i mniej wykwalifikowanych. Komitet proponował również, chociaż stanowisko przyjęte przez niektóre rządy było dla niego zrozumiałe, by państwa członkowskie zakończyły okres przejściowy ograniczający prawo pobytu i prawo do pracy obywateli z niektórych nowych państw Unii.

10.2 Należy ograniczyć imigrację nieuregulowaną za pomocą strategii ukierunkowanych na sytuację wewnętrzną w Europie, jak np. poprzez zwalczanie zatrudniania imigrantów o nieuregulowanym statusie środkami prawodawstwa wspólnotowego ⁽³⁵⁾ (które Komitet rozważy w innej opracowywanej obecnie opinii), kontrolę granic i walkę z handlem ludźmi, a także współpracę z krajami pochodzenia i tranzytu. UE powinna solidaryzować się i dzielić kosztami z państwami Europy Południowej, które borykają się z masowym napływem imigrantów znajdujących się w sytuacji nieuregulowanej, przez co zmuszone są przeprowadzać liczne operacje ratownicze na morzu, prowadzić działania związane z przyjmowaniem i zapewniać pomoc humanitarną. W wyjątkowych okolicznościach może również okazać się konieczne uregulowanie sytuacji prawnej wielu osób znajdujących się na terytorium UE, a nieposiadających dokumentów, które stały się ofiarami wyzysku w miejscu pracy i które nie mogą uczestniczyć w strategiach integracyjnych.

10.3 W ramach uelastyczniania polityki przyjmowania emigrantów należy promować systemy migracji tymczasowej oraz wahadłowej, zarówno wobec pracowników wysoko wykwalifikowanych, jak i mniej wykwalifikowanych.

⁽³⁴⁾ Patrz: opinia EKES-u z 10 grudnia 2003 w sprawie komunikatu Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie imigracji, integracji i zatrudnienia (sprawozdawca: Luis Miguel PARIZA CASTANOS), Dz.U. WE C 80 z 30.3.2004 r.

⁽³⁵⁾ Patrz: wniosek w sprawie dyrektywy z 16 maja 2007 r. w sprawie kar minimalnych dla przedsiębiorstw zatrudniających nielegalnych imigrantów, COM(2007) 249 wersja ostateczna.

10.4 Aby system imigracji tymczasowej był realistyczny, prawodawstwo wspólnotowe musi oferować bardzo elastyczne pozwolenia krótkoterminowe, w połączeniu z zasadami dotyczącymi powrotu oraz gwarancją zatrudnienia w kolejnych latach. W ten sposób wielu imigrantów skorzysta z drogi legalnej i po wygaśnięciu pozwolenia na pobyt nie pozostanie w Europie w sytuacji nieuregulowanej.

10.5 EKES wzywa UE i państwa członkowskie do uzgodnienia z krajami pochodzenia procedur w zakresie migracji wahadłowej ułatwiających mobilność imigrantów poprzez elastyczne i przejrzyste procedury. W interesie obu stron porozumienia te muszą być wyważone, aby imigracja mogła być także czynnikiem rozwoju dla krajów pochodzenia.

10.6 Korzystne mogą być także procedury tymczasowego przyjmowania imigrantów, obejmujące umowy dotyczące kształcenia i uznawania kwalifikacji zawodowych. W ten sposób imigranci tymczasowi pracujący w Europie będą mogli podnieść swoje kwalifikacje zawodowe, a po powrocie poprawić swoje perspektywy na rynku pracy i przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego swoich krajów.

10.7 Obecne sztywne przepisy państw europejskich stanowią znaczną przeszkodę dla migracji wahadłowej. Aby ułatwić przepływ imigrantów, ich powrót oraz rozwój inicjatyw w zakresie przedsiębiorczości w krajach pochodzenia, europejskie przepisy migracyjne muszą pozwalać na zachowanie w dłuższym okresie prawa do stałego pobytu.

10.8 W tym celu EKES proponuje zmianę dyrektywy w sprawie statusu rezydenta długoterminowego tak, aby przedłużyć okres, w którym rezydenci zachowują prawo stałego pobytu, z jednego roku do pięciu lat. W swojej opinii ⁽³⁶⁾ EKES stwierdził, że rok (lub dwa lata, które początkowo zaproponowała Komisja) to dla wielu imigrantów zbyt krótki czas na podjęcie wyzwania związanego z kontynuacją kariery zawodowej po powrocie do miejsca pochodzenia.

10.9 Obecnie, gdy UE promuje całościowe podejście do polityki migracyjnej oraz przy uwzględnieniu spójności między polityką migracyjną a polityką na rzecz rozwoju, kwestią niezbędną jest, by wszyscy imigranci przebywający długoterminowo w państwie członkowskim mieli możliwość powrotu do swojego kraju pochodzenia, nie tracąc przy tym prawa do pobytu przez okres co najmniej pięciu lat.

11. Propagowanie migracji wahadłowej i partnerstw na rzecz mobilności

11.1 Komisja Europejska opublikowała w maju br. ważny komunikat ⁽³⁷⁾ w sprawie migracji wahadłowej oraz partnerstw na rzecz mobilności między Unią Europejską a krajami trzecimi. Mimo iż niniejsza opinia jest opinią z inicjatywy własnej, stanowi również wkład EKES-u do rozpoczętej przez Komisję debaty. W różnych częściach opinii znalazły się propozycje

⁽³⁶⁾ Patrz: opinia EKES-u z 3 października 2001 r. w sprawie wniosku w sprawie dyrektywy Rady dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi (sprawozdawca: Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS), w Dz.U. C 36 z 8.2.2002.

⁽³⁷⁾ Komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie migracji wahadłowej i partnerstw na rzecz mobilności między Unią Europejską a krajami trzecimi, COM(2007) 248 wersja ostateczna.

Komitetu odnośnie do niektórych zagadnień poruszonych przez Komisję w tym komunikacie.

11.2 Komunikat składa się z dwóch części: w pierwszej wskazuje się na zalety rozwijania partnerstw na rzecz mobilności z krajami trzecimi, zaś w drugiej dokładniej omówiona zostaje migracja wahadłowa.

11.3 Komitet popiera propozycję zakładania **partnerstw na rzecz mobilności**, by UE i państwa członkowskie mogły stworzyć warunki dla legalnej imigracji za pośrednictwem elastycznych i przejrzystych procedur. Partnerstwa tworzone są w oparciu o zobowiązania zarówno państw, z których pochodzą imigranci, jak i państw członkowskich UE.

11.4 Zobowiązania państw, z których pochodzą imigranci, są dokładnie określone i pokrywają się z obowiązkami w zakresie zwalczania nieuregulowanej imigracji: ponowne przyjęcie, kontrola granic, zabezpieczenie dokumentów podróży, zwalczanie przemycania migrantów i handlu ludźmi itp. Ważne jest, by państwa te dotrzymywały swoich międzynarodowych zobowiązań w ramach umowy z Kotonu, a zwłaszcza jej art. 13. Komitet jest zdania, że niektóre kraje o „słabym” rządzie będą miały wiele trudności ze spełnieniem tych warunków i dlatego też proponuje, by partnerstwa na rzecz mobilności dopasowały się w sposób elastyczny do sytuacji panującej w każdym z państw.

11.5 Zobowiązania państw członkowskich zaliczyć można do czterech kategorii:

11.5.1 Po pierwsze, stworzenie lepszych możliwości legalnej migracji przy poszanowaniu popieranej przez EKES zasady preferencji wspólnotowej w wypadku obywateli UE. Komitet zgadza się z propozycją, by kilka państw członkowskich (w ramach wzmocnionej współpracy) mogło przedstawić krajom pochodzenia wspólną ofertę w zakresie partnerstwa, która byłaby ofertą UE i miałyby formę taryf oraz instrumentów dostosowawczych do europejskich rynków pracy.

11.5.2 Po drugie, Komisja Europejska i państwa członkowskie udzielią krajom trzecim pomocy technicznej i finansowej w celu zarządzania legalnymi przepływami migracyjnymi. Komitet uważa, że fundusze wspólnotowe, dostępne w ramach programów tematycznych dotyczących migracji i azylu, będą niewystarczające i dlatego sugeruje Komisji, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ich znaczne zwiększenie w najbliższej przyszłości.

11.5.3 Po trzecie, Komitet zgadza się także z koncepcją, by partnerstwa na rzecz mobilności mogły, w porozumieniu z krajem pochodzenia, zniechęcać do emigracji niektóre kategorie zawodowe, by uniknąć drenażu mózgow (np. personel medyczny w niektórych krajach europejskich). Porozumienia powinny sprzyjać migracji wahadłowej, jak również powrotowi imigrantów tymczasowych.

11.5.4 Po czwarte, UE i państwa członkowskie usprawnią procedury wydawania wiz na pobyty krótkoterminowe. EKES wnioskował w różnych opiniach o usprawnienie organizacji służb konsularnych państw członkowskich UE w krajach pochodzenia. Delegatury Komisji powinny współpracować z państwami członkowskimi w zakresie zagadnień związanych z migracją, a sieć EURES powinna być wykorzystywana do ustalania rzeczywistych ofert zatrudnienia w UE. Komitet podziela propozycje Komisji dotyczące następujących kwestii: budowania wzmocnionej współpracy między państwami członkowskimi poprzez otwarcie wspólnych ośrodków składania wniosków wizowych, usprawnienia wspólnych instrukcji konsularnych w celu wydawania wiz wielokrotnego wjazdu dla obywateli państw trzecich, którzy muszą często podróżować, a także ułatwienia procedur wydawania wiz dla niektórych kategorii osób określonych w porozumieniach na rzecz mobilności.

11.6 Komisja wskazuje na korzyści wynikające z ułatwienia **migracji wahadłowej**. EKES uważa, że obowiązujące obecnie przepisy w zakresie imigracji są bardzo sztywne i nie zadowolają ani imigrantów, ani krajów pochodzenia, ani też europejskich państw przyjmujących. W różnych opiniach EKES opowiadał się za bardziej elastycznym prawodawstwem, by uczynić systemy migracji wahadłowej przystępniejszymi i by uwzględniły one wolę jednostek. Należy w pełni chronić podstawowe prawa imigrantów, a w szczególności prawa socjalne, pracownicze oraz prawo do życia w rodzinie.

11.7 Komisja proponuje dwa rodzaje migracji wahadłowej: migrację obywateli państw trzecich zamieszkujących w UE, tak by mogli rozwinąć działalność w kraju pochodzenia, nie tracąc przy tym prawa pobytu w państwie członkowskim, a także migrację osób zamieszkałych w krajach trzecich, by mogły podjąć pracę, naukę bądź szkolić się w państwie członkowskim (lub połączyć wszystkie trzy zajęcia). Po wygaśnięciu pozwolenia na pobyt osoby te powinny wrócić do kraju pochodzenia, zachowując przy tym możliwość powrotu do UE za pośrednictwem uproszczonych procedur przyjmowania.

11.8 Komitet jest zdania, że system migracji wahadłowej jest możliwy jedynie wówczas, gdy migranci — zarówno tymczasowi, jak i pozostali — zachowają po powrocie do kraju pochodzenia możliwość legalnego wjazdu do państwa członkowskiego, w którym przebywali. Wspieranie migracji wahadłowej polega przede wszystkim na ustanowieniu mechanizmów umożliwiających elastyczne warunki powrotu do państwa europejskiego.

11.9 EKES popiera propozycję Komisji utworzenia unijnych ram prawnych wspierających migrację wahadłową. W tym celu niezbędna będzie zmiana niektórych obowiązujących dyrektyw, jak również opracowanie odpowiednich kryteriów służących przyjęciu nowych dyrektyw przewidzianych w programie legislacyjnym, takich jak np.:

11.9.1 Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie warunków wjazdu i pobytu pracowników wysoko wykwalifikowanych: Komitet uznaje za odpowiedni wniosek Komisji dotyczący usprawnienia w jeszcze większym stopniu procedur wydawania zezwoleń na wjazd osobom, które już kiedyś przez jakiś czas

mieszkały legalnie w UE (w celu podjęcia przez nie pracy, nauki lub innych form szkolenia wymagających wysokich kwalifikacji).

11.9.2 Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie warunków wjazdu i pobytu pracowników sezonowych: Komitet proponuje wprowadzenie wieloletnich zezwoleń na pobyt i pracę dla pracowników sezonowych, które umożliwiłyby im powracanie przez pięć kolejnych lat do danego państwa członkowskiego na czas prac sezonowych, który to okres może zostać przedłużony o pięć kolejnych lat.

11.9.3 Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie przyjmowania stażystów pobierających wynagrodzenie: zdaniem Komitetu ułatwienie obywatelom państw trzecich przyjazdu do Europy na czas stażu stanowi pozytywny element w ich kształceniu oraz w rozwoju ich krajów pochodzenia, co przyczynia się do większego przepływu wiedzy i transferu umiejętności. Aby zwiększyć wymiar wahadłowego przepływu migrantów, we wniosku można by przewidzieć możliwość powrotu byłych stażystów na czas dodatkowych szkoleń (od jednego roku do pięciu lat), jeśli miałyby to przyczynić się do podniesienia ich kwalifikacji.

11.9.4 EKES sugeruje, by Komisja poparła pewne zmiany w różnych obowiązujących obecnie dyrektywach, w celu wspierania migracji wahadłowej. Dyrektywa nr 2003/209/WE dotycząca statusu rezydentów długoterminowych stanowi obecnie, że status rezydenta długoterminowego zostaje cofnięty w wypadku nieobecności na terytorium Wspólnoty przez okres dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy. Komisja proponuje przedłużenie tego okresu do dwóch albo trzech lat. Zdaniem Komitetu pięć lat to najodpowiedniejszy okres czasu.

11.9.5 Dyrektywa nr 2004/114/WE w sprawie warunków przyjmowania obywateli państw trzecich w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie oraz dyrektywa nr 2005/71/WE w sprawie szczególnej procedury przyjmowania obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych: Komitet popiera zmianę tych dyrektyw w celu wprowadzenia zezwolenia na pobyt uprawniającego do wielokrotnego wjazdu i dopuszczającego długie okresy nieobecności posiadacza zezwolenia na terytorium UE bez uszczerbku dla jego prawa pobytu. Należy również przekształcić klauzule wyboru w wymienionych wyżej dyrektywach, pozwalające państwom członkowskim na wprowadzenie uproszczonych lub przyspieszonych procedur przyjmowania osób, które w przeszłości pracowały w charakterze badaczy lub studiowały w UE, w prawo tych osób do korzystania z szybkich procedur, pod warunkiem że powrócą one do kraju pochodzenia po wygaśnięciu zezwolenia. Komitet popiera również powiązanie obu dyrektyw poprzez dopuszczenie (pod nielicznymi warunkami) łatwiejszych procedur przyjmowania jako badaczy obywateli spoza UE, którzy wcześniej uzyskali prawo wjazdu do UE na czas studiów i którzy po zakończeniu studiów powrócili do kraju pochodzenia. Zakres tego przepisu można by rozszerzyć, zezwalając studentom, którzy wciąż jeszcze się uczą i przebywają w danym państwie członkowskim, na składanie wniosków o przyjęcie w charakterze badaczy, pod warunkiem że złożą wniosek przed wygaśnięciem ich zezwolenia na pobyt na czas studiów.

11.10 Komitet jest zdania, że należy zapewnić skuteczną realizację celów migracji wahadłowej oraz długotrwałe korzyści z niej poprzez środki wspierające migrację wahadłową, zagwarantowanie powodzenia polityki powrotu imigrantów, ocenę realizacji procedur oraz zmniejszenie ryzyka drenażu mózgowo dzięki współpracy z państwami trzecimi.

11.11 Dla przepływu wiedzy niezbędne jest rozwiązanie jednego z najważniejszych problemów, jakich doświadcza wielu imigrantów w Europie, a mianowicie nieuznawania dyplomów i kwalifikacji zawodowych. Mobilność tych osób między krajem pochodzenia a krajem goszczącym polepszy się wówczas, gdy w Europie uznawane będą ich kwalifikacje. Komitet sugeruje, by pomimo istniejących trudności dalej prowadzono negocjacje dotyczące umów na rzecz uznawania kwalifikacji zawodowych między UE a państwami pochodzenia większości imigrantów.

11.12 Ponadto, by system migracji wahadłowej mógł właściwie funkcjonować, należy zagwarantować uzyskanie przez imigrantów prawa emerytalne i prawa w zakresie zabezpieczenia społecznego; w tym celu konieczne będzie przeprowadzenie negocjacji dotyczących umów o wzajemności między państwami członkowskimi UE a państwami pochodzenia imigrantów, a także ratyfikacja konwencji MOP nr 157.

11.13 Komitet proponuje, aby w mających powstać partnerstwach na rzecz mobilności UE zaproponowała uwzględnienie tych rozdziałów w celu ułatwienia uznawania kwalifikacji zawodowych oraz zagwarantowania praw emerytalnych.

Bruksela, 25 października 2007 r.

12. Światowe Forum Migracji i Rozwoju

12.1 W dniu 10 lipca odbyło się w Brukseli Światowe Forum Migracji i Rozwoju, pod przewodnictwem Sekretarza Generalnego ONZ Ban Ki-Moona. Wzięło w nim udział ponad 800 delegatów z ponad 140 państw; forum stanowiło kontynuację szczytu Narodów Zjednoczonych z września 2006 r.

12.2 W dn. 9 lipca sprawozdawca niniejszej opinii reprezentował EKES podczas Dnia Społeczeństwa Obywatelskiego. Wnioski końcowe, w pełni podzielane przez Komitet, znajdują się na stronie internetowej konferencji ⁽³⁸⁾. W przyszłym roku Światowe Forum odbędzie się w Manili i w nim także będzie uczestniczył przedstawiciel EKES-u.

12.3 Komitet zachęca rządy Unii Europejskiej oraz Komisję do dalszej aktywności w ramach ONZ w celu zwiększenia znaczenia kwestii migracji na arenie międzynarodowej, zagwarantowania migrantom praw człowieka za pośrednictwem międzynarodowych ram prawnych, a także zapewnienia, że wspólna administracja procesów migracyjnych przez kraje pochodzenia i państwa docelowe przyczyni się do rozwoju gospodarczego i społecznego na świecie.

12.4 Jest to pierwsza opinia Komitetu w sprawie migracji wahadłowej i w przyszłości będzie ona uzupełniana kolejnymi opiniami.

Przewodniczący

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Dimitris DIMITRIADIS

⁽³⁸⁾ Dostępne w jęz. angielskim (http://smooz.gfmd-civil-society.org/gfmd/files/Final_CSD.pdf) oraz hiszpańskim (http://smooz.gfmd-civil-society.org/gfmd/files/Final_CSD_espanol.pdf).